

Budsjettnotat til Energi- og miljøkomiteen fra NTL Norsk Tjenestemannslag angående budsjettforslaget for 2025 fra Klima- og miljødepartementet og Energidepartementet.

Forskning for bedre klimapolitikk

For å omstille Norge til et nullutslippssamfunn i tråd med klimamålene trengs det kunnskap, både om effektene av tiltak og hvordan en kan få gjennomført en bærekraftig og inkluderende omstilling for innbyggere og næringsliv. Her spiller den anvendte forskningen i instituttsektoren en sentral rolle. Klima- og miljødepartementet har en viktig rolle i å bevilge penger til klima- og miljøforskning, både i form av forskningsprosjekter gjennom Norges forskningsråd og grunnbevilgning til miljøinstituttene.

For at Norge skal nå målene i klima- og miljøpolitikken, er det avgjørende med et godt felles fakta- og kunnskapsgrunnlag, noe som blant annet er formålet med regjeringens årlige klimaplan (Grønn bok). Ettersom det er stor usikkerhet om effektene av klimatiltak og ulike politiske oppfatninger, er det viktig at det faglige grunnlaget bygger på uavhengig forskning av høy vitenskapelig kvalitet. Mye av denne forskningen blir gjort i instituttsektoren, men trange økonomiske rammer truer både kvaliteten og uavhengigheten.

Miljøinstituttene sliter med uforutsigbare rammebetingelser, noe som både gjør det krevende å utvikle og holde på kompetansen og å stå imot oppdragsgivermiljøer som utfordrer uavhengigheten i forskningen. I tillegg går en stor del av ressursene med til å skrive søknader og tilbud, noe som betyr at myndighetene får mindre kunnskap tilbake for de pengene som blir bevilget. Dette vil igjen gjøre det vanskeligere å føre en kunnskapsbasert klima- og miljøpolitikk.

NTL krever derfor at Stortinget gjennom sitt budsjettvedtak styrker grunnbevilgningen til miljøinstituttene og midler til uavhengig forskning gjennom Norges forskningsråd. Først og fremst ønsker vi å øke

KLD kap. 1410 post 71 Grunnbevilgning til miljøinstituttene under Norges forskningsråd.

Vi ønsker også å styrke

KLD kap. 1410 post 50 Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd

og

ED kap. 1850, post 73 Noregs forskningsråd.

Her ønsker vi å styrke forskning på miljøvennlig energi (ENERGIX og FME), spesielt Samarbeidsprosjekt for å møte utfordringar i samfunn og næringsliv, Forskarprosjekt for unge talent og Fellesutlysingar («Areal under press»).

Utvinning av havbunnsmineraler

NTL er blant de mange som har uttalt seg kritisk til regjeringens hasteprosess med utlysning av arealer for leting og utvinning av havbunnsmineraler. Prosessen er ikke i tråd med føre-varprinsippet, god forvaltningsskikk og heller ikke regjeringens egen mineralstrategi.

Vi foreslår derfor at komiteen omfordeler fra

ED kap. 1810, post 21 Søkeldirektoratet med 120 millioner og at Stortinget heller bevilger penger til alternativene nevnt over.

NTL mener at

NFD kap. 923 Havforskningsinstituttet også bør styrkes på bakgrunn av denne omfordelingen.